

De landschappen bloeien toch

Columns - 30 mei 2022 - Auteur: Carsten Brzeski

Mijn geliefde voetbalclub redde vorige week, na alweer een rampzalig jaar, op het allerlaatste nippertje in de playoff tóch nog haar plaats in de Bundesliga. Het kwakkelende Hertha is al lang niet meer nummer één in voetballend Berlijn. Oost is in opmars. Niet alleen in het voetbal.

Buiten het oude West-Berlijn zijn er weinig mensen in Duitsland, die Hertha een warm hart toedragen. Hetzelfde geldt voor de beste voetbalclub uit het oosten van het land: RB Leipzig. Leipzig is bij het brede publiek niet echt geliefd. De club werd dertien jaar geleden door de Oostenrijkse producent van een bekend energiedrankje opgericht. Zonder traditie, zonder supporters, zonder leden. De sponsor wil geen invloed van leden op het beleid van de club. Deze club maakte de afgelopen tien jaar een ongekende opmars van de vijfde divisie naar de Bundesliga en speelt in de Champions League. Vorig weekend wonnen de 'Rote Bullen' voor het eerst een grote titel: de Duitse beker. Een succesverhaal.

Niet alleen voetbal schrijft succesverhalen, deels met buitenlandse hulp. Meer dan dertig jaar geleden sprak toenmalig bondskanselier Helmut Kohl, na de val van de muur, profetische woorden over bloeiende landschappen die snel in Oost-Duitsland zouden ontstaan. Het duurde meer dan een generatie, maar nu begint het hier en daar echt te bloeien. Techgiganten zoals Tesla en Intel hebben hun Duitse en zelfs Europese productieplaatsen in Oost-Duitsland en dat is slechts de voorhoede van innovatie. Alle grotere steden in het Oosten laten na jaren van vertrek zelfs weer bevolkingsgroei zien, terwijl veel West-Duitse steden krimpen of verarmen.

Het succes van het oosten is geen toeval. Het is het gevolg van een combinatie van factoren, die allemaal tijd nodig hebben om zich te ontvouwen: locatie, wetenschap en jaren van investeringen.

Waar in het Westen de afgelopen dertig jaar bijna continu werd bezuinigd, is de hele infrastructuur in het oosten compleet vernieuwd. Ook de ligging in het hart van Europa is van voordeel. Het oosten van Duitsland is een belangrijke schakel tussen Oost- en West-Europa. Interessant is, dat de Oost-Duitse steden, inclusief Berlijn, in de jaren van de Weimarer Republiek en het Keizerrijk al een kloppend economisch hart vormden.

Naast de enorme publieke investeringen, de ligging en de infrastructuur spelen ook wetenschap en onderzoeksinstellingen een belangrijke rol. Oost-Duitsland heeft inmiddels talloze universiteiten en denktanks, vaak met technische vakken. Deze innovatiekracht in combinatie met lagere woon- en levenskosten heeft de aantrekkingskracht van Oost-Duitsland de afgelopen jaren versterkt. Inmiddels komen niet alleen weggetrokken Oost-Duitsers weer terug, ook West-Duitsers verhuizen naar het oosten. Als de nieuwe geopolitieke werkelijkheid tot meer reshoring van productie naar (Oost-)Europa leidt, zal Oost-Duitsland nog meer bloeien.

Geld kan een voetbalclub groot maken, maar een goed investeringsbeleid en geduld om talent groot te maken is nog belangrijker. De goede combinatie van factoren bij het bloeien van Oost-Duitsland, laat mij dromen van kansen voor Hertha. Al heb ik weinig geduld.

Deze column is - met toestemming- overgenomen uit dagblad De Tijd.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/50202/de-landschappen-bloeien-toch>